

Com [tants](#) científics, [Dylan Thomas](#) pensava que la vida, d'una manera o altra, sempre s'obri pas. Que, passe el que passe, mai no hi prevaldrà la mort: «*encara que dins la mar s'enfonsin, de nou s'alçaran*». Era pressentiment, més que saviesa. Al jove gal·lès no li calia cap experiment científic per a *saber-ho*. Amb només 21 anys publicà el seu segon llibre de versos, «[Twenty-five poems](#)» (10-9-1936). Aquest volum incloïa un poema que deixà entre astorats i escèptics els crítics de l'època, uns versos esplèndids que, després, serien considerats dels més representatius de la seua genialitat: «*And death shall have no dominion*». No els he triat menat només per la seua bellesa i la secreta, fosca vitalitat que ens regalen, sinó també pel context històric i social que, al meu parer, els propicien. Visionari o no, el fet és que el llibre fou publicat dos mesos després del començament de la Guerra d'Espanya i tres anys abans de la II Guerra Mundial, tot i que el poema esmentat aparegué anteriorment al [New English Weekly](#) (1933), quan Dylan només tenia divuit anys. Tot i això, pense que la força intuïtiva i evocativa de Dylan no és producte de la pura casualitat històrica, per bé que no m'arriscaria tampoc a dir-ne causalitat. El crack del 29 desencadenà l'anomenada Gran Despressió i també, com era d'esperar, un fort malestar social que, poc després, ben rendibilitzat en la propaganda xenòfoba que potser ja coneixeu, possibilità la consolidació del nazisme. Tres anys després, quan publicà «*Twenty-five poems*», ja bufaven vents de guerra. Tal com s'explica en [aquest llibre](#), el poeta gal·lès va viure la greu crisi d'entreguerres, l'expansió dels totalitarismes i la supressió fulminant dels drets elementals de les persones, també, cal dir-ho, en les presumptes democràcies dels aliats. No ens hauria d'estranyar, doncs, l'ús tònic (*shall have*) dels verbs amb una evident vocació profètica, amb afany premonitori: «*I es desfaran amb el sol fins que es pongui*». Abans de deixar-vos amb el vídeo-poema, tres referències: 1) en [aquest web](#) trobareu les versions catalanes de gairebé tots els seus poemes, a càrrec d'[Isidre Martínez i Marzo](#); 2) podeu llegir una bona semblança de Thomas en el pròleg d'[aquesta versió](#) castellana de «*Deaths and Entrances*»; 3) per últim, [Palumbus Columbus](#) fa al seu blog algunes apreciacions comparatives de la [versió de Marià Manent](#).

[Versió MP3](#)

And death shall have no dominion.
Dead mean naked they shall be one
With the man in the wind and the west moon;
When their bones are picked clean and the clean bones gone,
They shall have stars at elbow and foot;

Though they go mad they shall be sane,
Though they sink through the sea they shall rise again;
Though lovers be lost love shall not;
And death shall have no dominion.

And death shall have no dominion.
Under the windings of the sea
They lying long shall not die windily;
Twisting on racks when sinews give way,
Strapped to a wheel, yet they shall not break;
Faith in their hands shall snap in two,
And the unicorn evils run them through;
Split all ends up they shan't crack;
And death shall have no dominion.

And death shall have no dominion.
No more may gulls cry at their ears
Or waves break loud on the seashores;
Where blew a flower may a flower no more
Lift its head to the blows of the rain;
Though they be mad and dead as nails,
Hells of the characters hammer through daisies;
Break in the sun till the sun breaks down,
And death shall have no dominion.

[Dylan Thomas](#)

A continuació, el poema recitat per Thomas.